

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 maja 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek

w sprawie **I. B.**

obwinionego z art. 94 § 1 k.w. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

na posiedzeniu w dniu 16 maja 2024 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego

od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego dla Warszawy – Żoliborza w Warszawie

z dnia 23 października 2023 r., sygn. akt III W 904/23

uchyla zaskarżony wyrok w zakresie, w jakim nie zawiera rozstrzygnięcia o środku karnym w postaci zakazu prowadzenia pojazdów i w tej części przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu dla Warszawy – Żoliborza w Warszawie do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

I. B. został obwiniony o to, że:

1. dniu 16 marca 2023 r. godz. 17:00 w W. na drodze publicznej w ruchu lądowym na skrzyżowaniu ulicy N. z ulicą K. naruszył zasady przewidziane w § 87 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia w sprawie znaków i sygnałów drogowych w

ten sposób, że kierując samochodem ciężarowym marki [...] o nr rej. [...] nie zastosował się do znaku drogowego poziomego P-8b „strzałka kierunkowa do skręcania” i z pasa ruchu przeznaczanego do skrętu w lewo, pojechał na wprost, przez co doprowadził do zderzenia z samochodem marki [...] o nr rej. [...], uszkadzając go, czym spowodował zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym, tj. o popełnienie wykroczenia z art. 86 § 1 k.w. w zw. z § 87 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2310);

2. w miejscu i w czasie jak w punkcie pierwszym naruszył zasady określone w art. 3 ust. 1 i 2 w zw. z art. 13 ust. 5 pkt 6 ustawy o kierujących pojazdami przez to, że kierował samochodem ciężarowym marki [...] o nr rej. [...] nie posiadając do tego wymaganego uprawnienia wymaganego dla danego rodzaju pojazdu, tj. o popełnienie wykroczenia z art. 94 § 1 k.w. w zw. z art. 3 ust. 1 i 2 w zw. z art. 13 ust. 5 pkt 6 ustawy o kierujących pojazdami z dnia 5 stycznia 2011 r.

Sąd Rejonowy dla Warszawy – Żoliborza w Warszawie wyrokiem nakazowym z 23 października 2023 r., sygn. akt III W 904/23, obwinionego I. B. w ramach zarzucanych mu czynów uznał za winnego tego, że w dniu 16 marca 2023 r. około godziny 17:00 w W. na drodze publicznej w ruchu lądowym na skrzyżowaniu ulicy N. z ulicą K. kierował samochodem ciężarowym marki [...] o numerze rejestracyjnym [...] nie posiadając do tego wymaganego uprawnienia do kierowania pojazdem samochodowym o dopuszczalnej masie całkowitej przekraczającej 3,5 tony i jednocześnie kierując ww. samochodem ciężarowym nie zachował należytej ostrożności w ten sposób, że nie zastosował się do znaku drogowego poziomego P-8b „strzałka kierunkowa do skręcania” i z pasa ruchu przeznaczanego do skrętu w lewo, pojechał na wprost, przez co doprowadził do zderzenia z samochodem marki [...] o numerze rejestracyjnym [...], uszkadzając go, czym spowodował zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym, wypełniając swoim zachowaniem równocześnie znamiona wykroczenia z art. 94 § 1 k.w. w zw. z art. 3 ust. 1 i 2 w zw. z art. 13 ust. 5 pkt 6 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami oraz znamiona

wykroczenia z art. 86 § 1 k.w. w zw. z § 87 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych i za to na podstawie art. 94 § 1 k.w. w zw. z art. 24 § 1a k.w. w zw. z art. 9 § 2 k.w. wymierzył mu łącznie karę grzywny w wysokości 2.000 zł (pkt I); zaś na podstawie art. 121 § 1 k.p.w. w zw. z art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił obwinionego od ponoszenia kosztów sądowych w całości w tym opłaty przejmując na rachunek Skarbu Państwa.

Wyrok nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się 14 listopada 2023 r. (k. 49).

Kasację od wyroku nakazowego wniosł na niekorzyść obwinionego Prokurator Generalny, który zaskarżając to orzeczenie w zakresie braku obligatoryjnego rozstrzygnięcia o środku karnym w postaci zakazu prowadzenia pojazdów, zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisu prawa materialnego, a mianowicie art. 94 § 3 k.w., polegające na odstępieniu od orzeczenia wobec obwinionego I. B. środka karnego, w postaci zakazu prowadzenia pojazdów, podczas gdy jego orzeczenie było obligatoryjne wobec uznania obwinionego za winnego popełnienia wykroczenia z art. 94 § 1 k.w.

Podnosząc powyższy zarzut skarżący wniosł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Warszawy – Żoliborza w Warszawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest oczywiście zasadna, dlatego podlegała uwzględnieniu na posiedzeniu bez udziału stron, zgodnie z art. 535 § 5 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.w.

Zaskarżony wyrok został bowiem wydany z rażącą obrazą prawa materialnego, tj. art. 94 § 3 k.w. Wskazany przepis, w brzmieniu nadanym mu ustawą z 2 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 2328) obowiązuje od 1 stycznia 2022 r., stanowiąc, że w razie popełnienia wykroczenia, o którym mowa w § 1, orzeka się zakaz prowadzenia pojazdów. Jego treść nie pozostawia zatem sądowi orzekającemu swobody i wyboru, gdyż obowiązek orzekania środka karnego w postaci zakazu

prowadzenia pojazdów zachodzi zawsze wówczas, gdy dojdzie do przypisania sprawcy wykroczenia z art. 94 § 1 k.w. popełnionego po 31 grudnia 2021 r.

Słusznie jednocześnie zauważył skarżący, odwołując się do orzecznictwa Sądu Najwyższego, wydanego na kanwie analogicznego unormowania z art. 87 § 3 k.w., że biorąc pod uwagę funkcjonalny związek pomiędzy popełnieniem danego wykroczenia a zakresem mającego zostać orzeczonego środka karnego, zakaz prowadzenia pojazdów, orzekany na podstawie art. 94 § 3 k.w., powinien dotyczyć w istocie pojazdów, których prowadzenia dopuścił się sprawca (zob. wyroki SN: z 13 czerwca 2019 r., III KK 222/18 i z dnia 11 czerwca 2019 r., III KK 234/18, ale także wyrok z 6 lutego 2024 r., II KK 570/23).

Uznanie I. B. za winnego wykroczenia z art. 94 § 1 k.w., popełnionego w dniu 16 marca 2023 r., implikowało zatem konieczność orzeczenia wobec niego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów, a ponieważ obwiniony prowadził pojazd mechaniczny, zakaz winien odnosić się do tożsamego rodzaju pojazdów.

Brak orzeczenia tego środka karnego stanowiło o rażącym naruszeniu prawa materialnego, tj. art. 94 § 3 k.w., dlatego wyrok nakazowy należało w zaskarżonym zakresie uchylić i sprawę przekazać do jej ponownego rozpoznania przez Sąd Rejonowy dla Warszawy – Żoliborza w Warszawie, celem uzupełnienia stwierdzonego uchybienia w postępowaniu ponownym.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.

[PGW]

[ms]